

פיתוח שיטות חלופיות לדילול ידני של שזיף ומשמש

ופרייר. תוצאות הדילול תתקבלנה ב-2011. מבדיקות איכות פירות המשמש 'רעננה' והשזיף 'בלק דיאמונד' ביום הקטיף ולאחר אחסון עולה שטיפולי הג'יברלין לא רק שלא הזיקו לאיכות הפירות שנקטפו בעונת הריסוס (שנה לפני פעילות הדילול), אלא אף שיפרו את איכותם.

2. קטילת פקעי פריחה – טיפול אלזודף בריכוז של 1%, שניתן לפקעי משמש "רעננה" תפוחים בשלב "פקע ורוד" (כשבוע לפני הפריחה), וטיפול אלזודף בריכוז נמוך של 0.25% או 0.5% שניתנו לפקעי שזיף 'בלק דיאמונד' ו'אוגדן' בשלב פקע ירוק (כשבוע לפני הפריחה), הפחיתו את עוצמת הפריחה, קיצרו את זמן הדילול הידני, הקטינו את היבול הכללי ושיפרו את התפלות הגדלים של הפרי.

3. דילול פרחים – טיפול במשטח L-77, שניתן בריכוז נמוך של 0.25% או 0.5% בשיא הפריחה, צרב חלק מהפרחים, וע"כ הפחית את שיעור החנטה, צמצם את זמן הדילול הידני, הקטין את היבול הכללי, ושיפר את התפלות הגדלים הן במשמש והן בזני השזיף 'בלק דיאמונד' ו'אוגדן'.

במהלך עונת הגידול של המשמש והשזיף יש לבצע דילול ידני כדי להביא את הפרי לגודל ראוי לשיווק. ההוצאה על דילול שכזה מהווה כיום כרבע מסך כל הוצאות הגידול. כשתשומת העבודה מתייקרת מחד והתמורה לפרי קטנה מאידך, ישנו לחץ גובר להפחית עלויות גידול. כדי להפחית עלויות ולשפר את רווחיות החקלאי יש לחפש חלופות לדילול הידני. בשנים האחרונות נערכו בעולם ניסיונות דילול שונים בשלבים שונים של התפתחות הפרח והפרי של גלעיניים שונים. ניסיונות אלה כללו שימוש במוסטי צמיחה, חומרים מייבשים וצורבים, משטחים, דשנים ומעכבי פוטוסינתזה. עד היום אף אחת מקבוצות החומרים הנ"ל לא נכנסה ליישום מסחרי במטעים, בעיקר עקב חוסר אחידות ועקביות בתוצאות, אך גם כתוצאה מהשוני ביעילות היישום, בשנות הניסוי, בזנים ובמקומות השונים. בשנה השנייה לעבודתנו במשמש ושזיף מצאנו מספר רעיונות אפשריים לפתרון הבעיה:

1. הפחתת ההתמיינות לשנה העוקבת – טיפולי ג'יברלין בריכוז של 50 ח"מ במהלך תקופת ההתמיינות (ש.פ. + 30 יום) של המשמש "רעננה" והשזיף "בלק דיאמונד" הפחיתו את ההתמיינות לפריחה, צמצמו את מספר הפרחים לעץ בשנה העוקבת, הפחיתו באופן משמעותי את זמן הדילול הידני, ובסופו של דבר הביאו לשיפור התפלות הגדלים של הפרי. טווח הזמן היעיל לפעילות הג'יברלינים הוא שנה אחת בלבד, ולכן יש לחזור על הטיפול מדי שנה. בקיץ 2010 ניתנו טיפולי ג'יברלין מצטיינים בעזרת מפוח מסחרי לזן בלק דיאמונד וטיפולים ראשוניים בעזרת מרסס רובים לזני שזיף נוספים – אוגדן, בלק ג'ם, מזל

עורך ראשי

דר' דוד כהן

עריכה ועיצוב

זמיר עשור

מערכת

אלקנה בן ישר, מנשה כהן, שלומי כפיר, איריס אדרי.

כתובת המערכת

בית מיג"ל, א.ת. דרומי קרית שמונה

מרכז מידע:

mop-zafon.org.il

דואר אלקטרוני

iris@migal.co.il